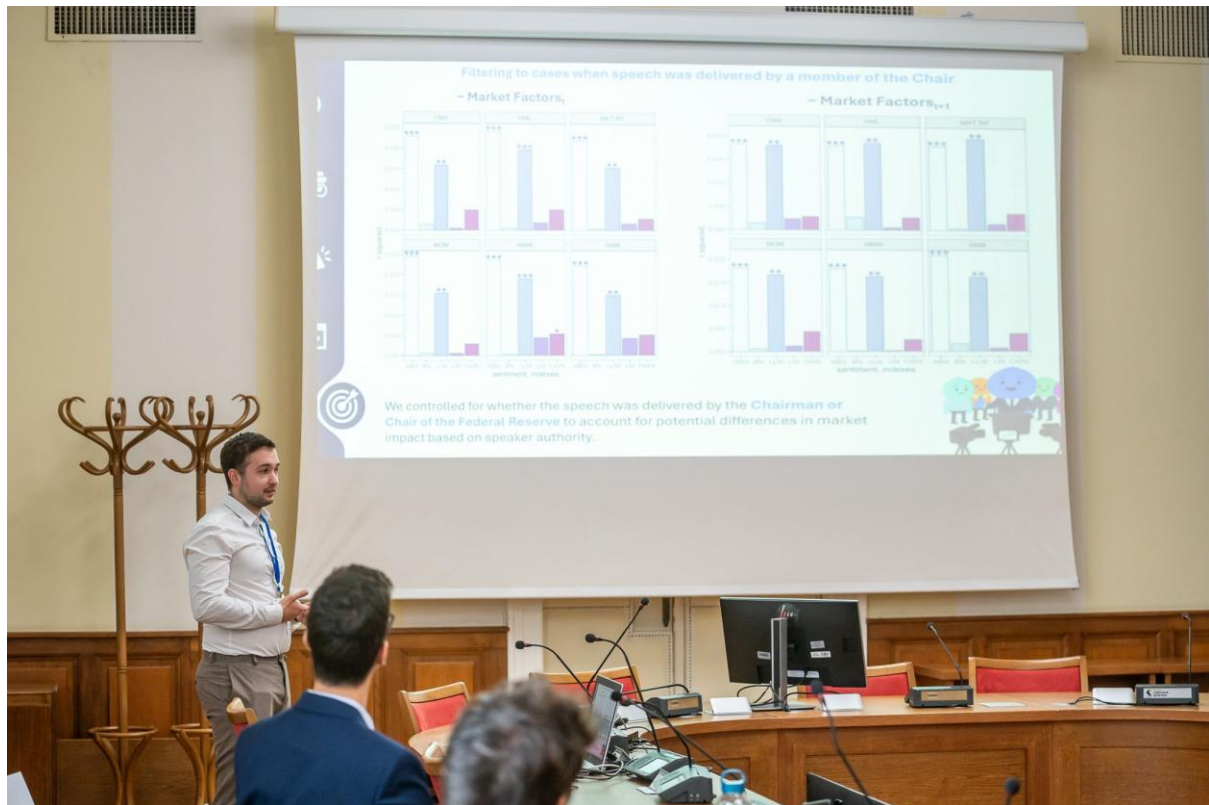

Úti jelentés: Granát Marcell részvétele az AFML konferencián

A 2025-ös **Annual Financial Market Liquidity Conference (AFMLC)** a Budapesti Corvinus Egyetemen került megrendezésre, ahol közgazdasági, pénzügyi és adat-tudományos kutatások találkoztak a mesterséges intelligencia gyakorlati alkalmazásaival. Az eseményen **Granát Marcell** (ELTE) és **Siket Bence** (NJE) közös kutatásukat mutatták be „*Does Central Bank Tone Matter for Fama-French Factor Returns?*” címmel. Granát Marcell prezentálta a kutatást.

A kutatás célja annak vizsgálata volt, hogy a **jegybanki kommunikáció hangneme (tone)** milyen mértékben befolyásolja az amerikai részvényt piac **Fama–French faktoraiból** (value, size, momentum stb.) képzett portfóliók hozamait. A tanulmány újszerűsége abban rejlik, hogy a szerzők **szentimentelemzést** (sentiment analysis) alkalmaztak **Federal Reserve-beszédek** szövegein, és e hangnemelemeket gépi tanulási módszerekkel illesztették **faktorhozamokra**.

A módszertan két fő szentimentelemzési megközelítést kombinál: egyrészt a pénzügyi kommunikációban széles körben alkalmazott **Loughran–McDonald-szótárat**, másrészt egy, a monetáris politikai kontextushoz illesztett **Apel–Grimaldi-féle kifejezőkészletet**. A szerzők ezen felül egy **LLM-alapú (nagy nyelvi modell)** értelmezést is teszteltek, amely a szöveggörnyezet figyelembevételével képes a „hawkish” (szigorító) és „dovish” (enyhítő) tónus automatikus felismerésére.

Az eredmények szerint a **Federal Reserve** beszédeinek hangneme **szignifikánsan előrejelzi** a Fama–French faktorhozamokat. A **hawkish** kommunikációs tónus idején a **value-részvények** és a **konzervatív portfóliók** felülteljesítenek, míg a **growth- és momentum-stratégiák** alulteljesítést mutatnak. Ez a megfigyelés **kihívást jelent a fél-erős formájú**

piaci hatékonysági hipotézis (Fama, 1970) számára, mivel a piaci szereplők láthatóan feldolgozzák és beárazzák a kommunikációban rejlő információkat.

A kutatás gyakorlati és elméleti implikációkat is hordoz.

A **befektetők** számára a jegybanki kommunikáció tónusának monitorozása kiegészítő információforrást kínálhat portfólió-allokációs döntésekhez.

A **monetáris döntéshozók** számára rávilágít a kommunikáció szándékolt és nem szándékolt hatásaira, és hangsúlyozza a precíz, következetes üzenetformálás jelentőségét.

A **tudományos közösség** számára a kutatás empirikus bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a pénzügyi piacokon a viselkedési tényezők – különösen a szentiment és a kognitív korlátok – mérhetően befolyásolják az árfolyam-folyamatokat.

Az AFMLC-konferencia interdiszciplináris jellegű programja értékes lehetőséget biztosított a módszertani párbeszédre a pénzügyi közgazdaságtan, az adattudomány és a mesterséges intelligencia kutatói között. A bemutatott előadás pozitív szakmai visszhangot kapott, és további nemzetközi együttműködések alapját képezheti a központi banki kommunikáció és az eszközárzás kapcsolatrendszerének mélyebb megértéséhez.

A szakmailag magasan elismert zsűritagok kiemelték, hogy a piaci hatékonyság hipotézise és a bejelentések késletett témájára érdemes fókuszálnia a cikknek, úgy pedig az Q1 minősítésű folyóiratba is pozicionálható lehet. A konferencián való részvétel egyúttal szakmai kapcsolatok építését is lehetővé tette.